

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО МАТЕМАТИКА
ОБЩИНСКИ КРЪГ – 16.12.2017 г.
16.12.2017 г.

Х КЛАС

ПРИМЕРНИ РЕШЕНИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Задача 1. Графиките на функциите $f(x) = ax^2 + bx + c$ и $g(x) = 1 + x$ се пресичат в точките А и В. Графиката на $f(x)$ е парабола с връх точка $V(2,5; -0,25)$ и минава през точка $M(0; 6)$.

а) Намерете стойностите на коефициентите a , b и c .

б) Намерете лицето на триъгълник ABV .

Решение:

а) $f(0)=6 \Rightarrow c=6$ (0,5т) ,

$$x_0 = -\frac{b}{2a} = 2,5 \Rightarrow b = -5a \text{ (0,5т.)}$$

$$f(2,5) = -0,25 \Rightarrow \frac{25}{4}a + \frac{5}{2}b + c = -\frac{1}{4} \text{ (1т.)}$$

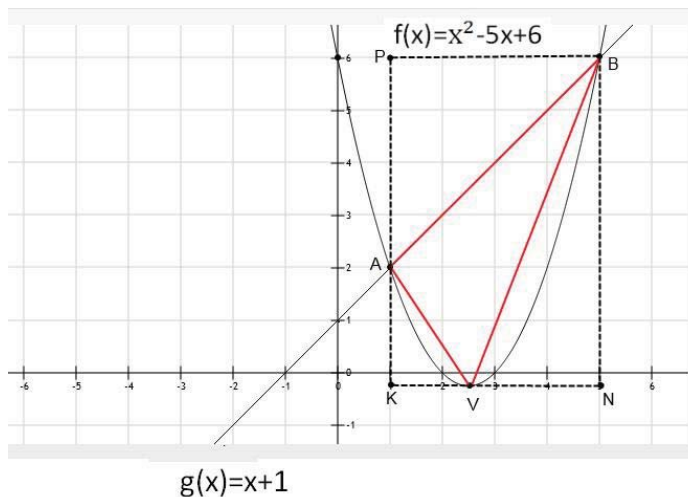
$$b = -5a$$

$$\frac{25}{4}a + \frac{5}{2}b + c = -\frac{1}{4}$$

$$a=1, b=-5 \text{ (1т.)} \Rightarrow f(x) = x^2 - 5x + 6$$

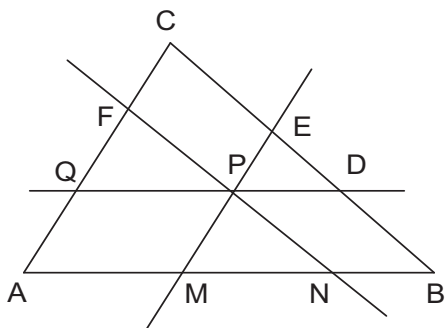
б) $x^2 - 5x + 6 = 1 + x \Leftrightarrow x^2 - 6x + 5 = 0 \Leftrightarrow x_1 = 1, x_2 = 5 \Rightarrow y_1 = 2, y_2 = 6 \Rightarrow A(1,2), B(5,6)$ (1т.)

$$S_{ABV} = S_{KNBP} - (S_{AKV} + S_{VNB} + S_{BPA}) = 4 \cdot 6,25 - \left(\frac{1 \cdot 5,2 \cdot 2,5}{2} + \frac{6 \cdot 2,5 \cdot 2,5}{2} + \frac{4 \cdot 4}{2} \right) = 7,5 \text{ (3т.)}$$

Ако се използва трапеца KNBP, а не правоъгълника и решението е вярно, се дават пълен брой точки.

Задача 2

Нека пресечните точки на правите със страните са както е означено на чертежа и нека

$$S_{\triangle PMN} = s_1, S_{\triangle DPE} = s_2, S_{\triangle PFQ} = s_3, S_{\triangle ABC} = s.$$

От успоредността получаваме, че

$$\triangle MNP \sim \triangle ABC \Rightarrow \frac{MN}{AB} = \frac{\sqrt{s_1}}{\sqrt{s}}, \text{ аналогично} \quad \mathbf{1 \text{ т.}}$$

$$\triangle PDE \sim \triangle ABC \Rightarrow \frac{PD}{AB} = \frac{DE}{BC} = \frac{\sqrt{s_2}}{\sqrt{s}} \quad \mathbf{1 \text{ т.}}$$

$$\triangle QPE \sim \triangle ABC \Rightarrow \frac{QP}{AB} = \frac{FQ}{AC} = \frac{\sqrt{s_3}}{\sqrt{s}}, \text{ но} \quad \mathbf{1 \text{ т.}}$$

$AMPQ$ е успоредник $\Rightarrow AM = QP$, $NBDP$ е успоредник $\Rightarrow PD = NB$. 1 т.

Получаваме $\frac{MN}{AB} + \frac{PD}{AB} + \frac{QP}{AC} = \frac{MN + NB + AM}{AB} = 1 \Rightarrow$ 1 т.

$$\frac{\sqrt{s_1}}{\sqrt{s}} + \frac{\sqrt{s_2}}{\sqrt{s}} + \frac{\sqrt{s_3}}{\sqrt{s}} = \frac{\sqrt{s_1} + \sqrt{s_2} + \sqrt{s_3}}{\sqrt{s}} = 1$$
 1 т.

Заместваме и получаваме: $S_{\triangle ABC} = (\sqrt{s_1} + \sqrt{s_2} + \sqrt{s_3})^2$ 1 т.

Задача 3. а) Намерете сбора на целите числа, които са решения и на двете неравенства:

$$\frac{|2x^2 + 5x - 4|}{x^2 + 2} \geq 1 \quad \text{и} \quad \frac{x^2 - 7x + 12}{x^2 - 4x + 3} \leq 0$$

б) Намерете стойностите на реалния параметър m , за които корените x_1 и x_2 на квадратното уравнение $(m-2)x^2 - 6mx + 2 = 0$ удовлетворяват условието $\frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} \leq 2$

Решение:

$$\frac{|2x^2 + 5x - 4|}{x^2 + 2} \geq 1 \Rightarrow \text{тъй като } x^2 + 2 > 0 \text{ и } |2x^2 + 5x - 4| \geq 0, \text{ за } \forall x \Rightarrow |2x^2 + 5x - 4| \geq x^2 + 2$$

$$\Rightarrow (2x^2 + 5x - 4)^2 \geq (x^2 + 2)^2 \Rightarrow$$

$$(2x^2 + 5x - 4)^2 - (x^2 + 2)^2 \geq 0 \Rightarrow (x^2 + 5x - 6)(3x^2 + 5x - 2) \geq 0 \Rightarrow$$

$$3(x+6)(x-1)(x+2)(x - \frac{1}{3}) \geq 0 \Rightarrow x \in (-\infty; -6] \cup \left[-2; \frac{1}{3}\right] \cup [1; +\infty) \quad (1) \quad (1,5 \text{ т.})$$

$$\frac{x^2 - 7x + 12}{x^2 - 4x + 3} \leq 0 \Rightarrow x \in (1; 3) \cup (3; 4] \quad (2) \quad (1 \text{ т.})$$

От (1) и (2) $x \in (1; 3) \cup (3; 4] \Rightarrow$ Отг. 6 (0,5 т.)

б) $(m-2)x^2 - 6mx + 2 = 0$

$$x_1 + x_2 = \frac{6m}{m-2}, \quad x_1 \cdot x_2 = \frac{2}{m-2} \quad (0,5 \text{ т.})$$

За съставяне на системата (1 т.)

$$\begin{cases} \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} \leq 2 \\ m-2 \neq 0 \\ D \geq 0 \end{cases}$$

За преобразуване на неравенството $\frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} \leq 2$ до вида $\frac{(x_1^2 + x_2^2)^2 - 2x_1x_2}{x_1x_2} \leq 2$ или до друго

еквивалентно неравенство

(0,5 т.)

За решаване на системата $t \in (-\infty; 2)$

(2 т.)

Забележка:

Всяко друго вярно решение на задачите, различно от предложените, се оценява с максимален брой точки.

За всяко правилно извършено действие се дават съответните точки, независимо от верността на предхождащите го.